

Entrevista a Lluís M. Xirinacs.

"Si Catalunya no té el dret i el deure de ser Catalunya, qui el tindrà? Qui li donarà aquest dret?"

Des de l'1 de gener del 2000 en Lluís M. Xirinacs s'està a la Plaça Sant Jaume 12 hores cada dia fent una plantada a favor de la Independència dels Països Catalans. Xirinacs ja va protagonitzar una plantada d'aquest tipus un cop acabat el franquisme a favor de l'amnistia dels presos polítics. Nosaltres l'hem anat a visitar per conèixer de primera veu les seves experiències i els seus objectius.

-Després de tant de temps apartat de la vida política, què l'ha fet iniciar aquesta campanya per la Independència dels Països Catalans?

Quan va acabar l'etapa constituent de l'Estat Espanyol, vaig fer balanç i vaig considerar que allò no havia anat bé: que la constitució era un error, jo hi vaig votar en contra. L'estatut derivat és terriblement insuficient.

Mentrestant costa molt crear una alternativa quan un sistema polític i jurídic s'ha consolidat. El disparador mecànic va ser el trencament de la treva dels Bascos (ETA).

-Per tant, què demana en aquesta plantada?

Aquí tenim una tradició, una de les coses principals que jo demano és la reorganització d'una assemblea dels Països Catalans i això s'assembla molt a l'Assemblea de Catalunya i per tant tenim una tradició nostra experimentada. Catalunya en el segon mil·lenni va ser la llumenera per Europa. Podria estrenar una nova via democràtica a la independència, que pugui des del carrer, des dels barris, des dels municipis...

-Creu que mitjançant vies democràtiques Catalunya pot assolir la Independència?

De fet, jo sóc de l'opinió que la majoria de països han assolit la independència per via no pacífica i això és realisme. No és que jo ho defensi o no ho defensi, sinó que és un fet.

A mi ja m'està bé la via diplomàtica, per exemple Eslovàquia, Noruega o Lituània que van assolir la independència per la votació del Parlament. Si a Catalunya, el Parlament votés això ja ho tindríem si és que Espanya no es posava a fer guerra, cosa difícil, però no veig el Parlament amb voluntat de fer-ho.

Les coses que s'han aconseguit respecte al franquisme, han estat per via pacífica, perquè també hi ha hagut intents de lluita armada, que no han portat a res. En canvi la via pacífica, aquell milió i mig de persones al carrer el 11/09/1977 convocats per l'Assemblea de Catalunya ens indica la força que pot tenir un poble per via pacífica.

-Creu que avui dia està de moda parlar d'Independència?

Més aviat diria que fa uns quants anys era una paraula tabú. Va ser Àngel Colom qui va aconseguir que aquesta paraula es pogués dir i mentre ell va estar a ERC i al PI es va poder dir. Quan aquest últim va fallar electoralment la paraula va tornar a sumir-se en els inferns i fins i tot ERC, torna a parlar d'autodeterminació, de sobirania... És una paraula que costa que s'accepti. Jo l'he emprat des del primer moment queestic aquí i no només independència dels Països Catalans sinó de cada poble, de cada comarca, de cada municipi. L'Ajuntament té el poder segrestat, el poble no té poder i aquesta independència és primera que l'altra. Això és un missatge una mica nou, la independència ha de néixer des de l'individu, el mateix individu s'ha d'independitzar i ha de ser valent.

-En què ens hem equivocat a Catalunya en temes tan importants com l'economia respecte Euskadi?

En el període anterior a les eleccions primeres, Catalunya era un model per a tot Espanya. Euskadi ens envejava, ells ja tenien ETA, però nosaltres teníem l'Assemblea de Catalunya. Aleshores van venir les eleccions, van matar l'Assemblea de Catalunya i vam quedar-nos sense armes. Euskadi no va acceptar la transició i van seguir la lluita. Nosaltres ens vam acomodar en la transició. Des d'aleshores, el País Basc no ha parat un procés de creixent conscienciació, i van aconseguir el concert econòmic. Nosaltres en canvi hem aconseguit petites coses, però si contrarestem el dèficit fiscal que hi ha, estem pitjor potser que abans i la prova és que la catalanitat va baixant.

-En una Catalunya independent, és català qui viu i treballa a Catalunya?

Mai es pot negar a la persona que ve de fora el seu passat: és un dret natural i un deure respectar les arrels naturals. No s'ha fet una política franca, elegant i digna amb l'immigrant, de convidar-lo a participar de ple en les nostres coses, que ell respecti i compregui que tenim una tradició diferent i nosaltres respectar que ell també. La seva s'ha d'anar afegint a la nostra per fecundar-la i tenir un futur comú.

Jo crec que s'ha d'anar amb la cara alta, i s'han de convidar tots els immigrants a integrar-se, aprendre el català i renovar la seva tradició perquè una persona sempre és persona abans que mercadeig.

-Què és el que ha fet que fa vint anys es podien treure milió i mig de persones al carrer i ara ben just en surten cinc mil l'onze de setembre?

Van treure més gent els Valencians a l'octubre que nosaltres al setembre. Hi ha el tema del que s'anomena normalització. Perquè aquest és un país normal i només s'ha de viure, aquest és el missatge que ens han transmès les administracions; ja està tot aconseguit i l'onze de setembre és només un dia de festa. Això desmobilitza la gent, que s'estima més anar a prendre el sol a la platja. De totes maneres, jo sóc contrari a les mobilitzacions. A mi no m'agraden les mobilitzacions de grans masses perquè són perillosíssimes. El que m'agrada és que s'organitzi el poble, i llavors podrem fer manifestacions importants i segures. Si no, tenim el perill que es barregi la violència, que s'infiltri gent, com als partits de la selecció Catalana a l'Estadi Olímpic.

-Què va sentir quan l'any 1975, va ser nominat pel premi Nobel de la Pau?

Jo portava una lluita no violenta. Havia d'anar a la presó perquè el TOP (Tribunal Orden Públic) m'havia condemnat. Havia estripat el carnet d'identitat, no em presentava al judici a Madrid quan em citaven, i estava en recerca i captura. Aleshores, un grup de persones, abans que em detinguessin, em van fer una sèrie d'entrevistes, unes fotos i un historial; tot un material que tenien preparat perquè quan em detinguessin engegarien una campanya a favor meu a tota pastilla. Una de les coses que hi havia era la candidatura meua pel Premi Nobel de la Pau. Mentre jo estava a la presó, la feina la feien els altres, el mèrit és d'aquella gent. El Tàpies va fer una litografia preciosa, el Brossa va fer una obra que titulà "Xirinacs" per fer diners i finançar tot això, van fer viatges per tot Europa. Va ser una cosa de tipus col·lectiu.

-Li està costant dur a terme aquesta iniciativa des del punt de vista físic?

Sí, molt; potser és que ja sóc grandet, que aquí no han volgut posar un banc, que alguns dies ha fet molt fred, però hi ha tanta gent que al final quedes sense veu a la nit. Dotze hores aquí, al final ja no saps on ets. Tens un mal humor horrible i has de vigilar perquè la pobra gent que ve en aquell moment no en té cap culpa. Però vaja anem fent. Procuo descansar molt, en sé molt de descansar, sé descansar de pressa, tinc truquets. Tinc coses que la gent interpreta com una fet gairebé heroic i en canvi són trucs que tinc per resistir més. No menjo en tot el dia, només menjo a l'hora de sopar i això em va bé per unes coses que serien molt llargues d'explicar...

-Ha estat mai a Monistrol, coneix el poble?

Si no recordo malament, Montserrat és municipi de Monistrol, correcte?

-Doncs sí, correcte

Aleshores he estat moltes vegades a Monistrol. Però n'hi ha una de sonada i és que abans de posar-me al davant de la presó, al carrer Entença, vam fer una tancada al Monestir de Montserrat. Quan va morir Franco i no es va donar l'Amnistia als presos, seguidament, l'1 de desembre vam posar-nos a fer vaga de fam quatre persones fins el dia 24 de desembre. Aquell dia es feia la coronació del Rei i esperàvem l'amnistia. Va ser forta perquè teníem fred i hi havia molts problemes. La Guàrdia Civil, que era de Monistrol, es passava tot el dia davant de la nostra cel·la vigilant-nos. Ens vam fer amics i els vam tocar el cor, estaven més per nosaltres que en contra i el 24 de desembre vam decidir que plegàvem. Els vam convidar a cava, que el vam comprar a Monistrol. Però aquells dies, molta gent venia a veure'ns i passava per Monistrol o sigui que molt amor per Monistrol molt.

-Què li ha semblat la revista d'ERC, Es Pilons?

És preciosa m'ha agradat molt, jo crec que el poble ha d'assumir les responsabilitats i no esperar que tot ho resolgui l'Ajuntament. Allà heu assumit una responsabilitat, la del traçat del Cremallera, i heu fet un estudi ben fet, que m'imagino no ha pagat l'Ajuntament. Aquest és el concepte que jo vull transmetre.

-Què pot fer Monistrol per recolzar la seva iniciativa?

Doncs preparar una assemblea de gent del poble que vulgui responsabilitzar-se del poble. I l'Ajuntament que obeeixi el poble i no el poble l'Ajuntament. Que democràcia vol dir obeir la voluntat del poble. A les urnes, només se sap la voluntat individual, voluntat de poble és debatre les coses al poble i resoldre-les, vull dir fer decisió. I l'Ajuntament i l'Administració, ho ha d'executar després. Encara que la gent no estigui prou preparada i no ho sàpiga fer prou bé, crec que és millor equivocar-se que no pas fer paternalisme.

Josep-Lluís Biarnés i Prat

Núria P. Amat